

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

ट्रकले स्कुटरलाई ठक्कर दिँदा स्कुटर चालकको मृत्यु

हेटौंडा, ११ साउन / मकवानपुरको मनहरीमा ट्रकले स्कुटरलाई ठक्कर दिँदा स्कुटर चालकको मृत्यु भएको छ । आइतबार दिउँसो पूर्व-पश्चिम राजमार्गअन्तर्गत मनहरी-७ रमनटारमा ना. ६ ख ३०४० नम्बरको ट्रकले चितवनबाट हेटौंडातर्फ आउँदै बागमती प्रदेश ०३-०४ प ११६२ नम्बरको स्कुटरलाई ठक्कर दिँदा स्कुटर चालक चितवनको भरतपुर ११ बस्ने मोतीबहादुर क्षेत्रीको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका क्षेत्रीको उपचारको क्रममा हेटौंडा अस्पतालमा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रवक्ता श्याम अर्यालले जानकारी दिए । त्यसैगरी, स्कुटरमा सवार महिला भरतपुर महानगर पालिका ९ सरतपुरकी अन्दाजी ३६/३७ वर्षीय नरमाया गुरुङ गम्भीर घाइते भएको र उनलाई उपचारका लागि चितवन पठाइएको जनाइएको छ । ठक्कर दिने ट्रक र चालकलाई इलाका प्रहरी कार्यालय मनहरीले नियन्त्रणमा लिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

लागुऔषधसहित चार भारतीय पक्राउ

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / मकवानपुरमा ठूलो परिमाणको लागुऔषधसहित भारतीय नागरिकहरू पक्राउ परेका छन् । सशस्त्र प्रहरीको टोलीले इन्द्रसरोवर गाउँपालिका-२ हेवी चोकबाट ६ हजार ४ सय ४३ एम्पुल लागुऔषधसहित चार जना भारतीय नागरिकहरूलाई नियन्त्रणमा लिएको हो ।

पक्राउ पर्नेमा भारत घर बताउने ४३ वर्षीय शेख सपुर, १९ वर्षीय निसाव आलम, २५ वर्षीय ओसिम अहमद र २४ वर्षीय शेख गजुर रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रवक्ता श्याम अर्यालले जानकारी दिएका छन् । नियन्त्रणमा लिइएकाहरूमध्ये २४ वर्षीय शेख गजुर उक्त गाडीको चालक हुन् । भारतको सुगौलीबाट पर्सको वीरगन्जहुँदै काठमाडौं आउँदै

गरेको बीआर ०५ पीए ९०९३ नम्बरको गाडी चेकजाँचका क्रममा गाडीको तीन वटा ढोकामा फल्ल बटम बनाएर राखिएको लागुऔषध भेटिएको थियो ।

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल विपद् व्यवस्थापन बेस कुलेखानीबाट सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक अमृत थापाको कमाण्डमा खटिएको सुरक्षा फौजले नियन्त्रणमा लिएको हो । बरामद लागुऔषधमा नोफिन २ हजार ४ सय वटा, डाइजेपाम २ हजार ४ वटा, प्रोमेथाइजिन हाइड्रोक्लोराइड २ हजार ४ सय वटा र टुमाडोल हाइड्रोक्लोराइड क्याप्सुल ५ वटा छ ।

नियन्त्रणमा लिएकाहरूलाई बरामद लागुऔषध तथा गाडीसहित आवश्यक कारबाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा बुझाइएको प्रहरीले जनाएको छ ।

बागमतीमा कांग्रेसको किचलो: सहजीकरणको जिम्मा केसीलाई सांसद् संख्या बढाउने दाउमा लामा, रोक्ने रणनीतिमा बानियाँ

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / नेपाली कांग्रेसका नेताबीच जारी शक्ति संघर्षले बागमती प्रदेश सरकार विघटनको संघारमा पुगेको परिस्थिति सम्हाल्ने प्रयास जारी राखेको नेपाली कांग्रेसले केन्द्रबाट सहजीकरण गर्ने जिम्मा नेता राजनकुमार केसीलाई दिएको छ ।

कांग्रेसका कारण कांग्रेस नेतृत्वको सरकार ढल्ने स्थितिमा सहजीकरण गर्न नेता केसीलाई प्रतिनिधि तोकिएको महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माको जानकारी दिए । 'सहजीकरणका लागि केन्द्रीय प्रतिनिधि पठाइदिनुपर्ने हुन्छ । त्यसका लागि पार्टीले केन्द्रीय सदस्य र कीर्तिपुरबाट निर्वाचित सांसद् राजनकुमार केसीलाई प्रतिनिधि तोकिएको छ,' महामन्त्री शर्माको भनाइ छ ।

प्रदेशको कुरा प्रदेशले नै मिलाउने भन्दै उनले त्यसमा केन्द्रबाट हस्तक्षेप नहुने बताए । केसीले सहजीकरण मात्रै गर्ने उनको भनाइ छ ।

लामालाई संसदीय दलको नेताबाट हटाउन शुक्रबार अविश्वास प्रस्ताव दर्ता गराएका थिए । संसदीय दलको नेता मुख्यमन्त्री बन्न पाउने भएकाले लामालाई हटाएर बानियाँ दलको नेता बन्ने प्रयासमा छन् ।

बागमती प्रदेश सभामा नेपाली कांग्रेसका ३७ सांसदमध्ये २१ जनाले अविश्वास प्रस्तावमा हस्ताक्षर गरेका छन् भने चार जना मन्त्रीले राजीनामा दिएका छन् । उनीहरूलाई मुख्यमन्त्रीले पदमुक्त गरिसकेका छन् ।

सत्ता साझेदार दल एमालेसँग आधा-आधा कार्यकाल सरकारको नेतृत्व गर्ने सहमति गरेर ८ साउन २०८१ मा लामा मुख्यमन्त्री बनेका थिए । उनी बागमतीमा कांग्रेसका पहिलो मुख्यमन्त्री पनि हुन् ।

कांग्रेसभित्रको यो शक्ति संघर्षलाई स्वभाविकरूपमा लिएको महामन्त्री शर्मा बताउँछन् । 'लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा यो खालको कुरा स्वाभाविक हुन्छ । यसलाई विधि प्रक्रिया भित्रैबाट टुंग्याउने हो,' उनले भने । प्रदेश सभामा अविश्वास प्रस्तावमा माथि मतदानको प्रक्रिया अघि बढाउनु परे पनि प्रक्रियामा लगिने उनले बताए ।

यता मुख्यमन्त्री लामा रिक्त रहेका ४ मन्त्रालयमा नयाँ मन्त्री नियुक्त गर्दै बानियाँ पक्षमा खुलेका सांसदहरूलाई फकाउने रणनीतिमा लागेका छन् । यसका लागि उनी केन्द्रीय नेतृत्वलाई विश्वासमा लिन संघीय राजधानी काठमाडौंमा केन्द्रीत छन् । मुख्यमन्त्री लामाले राजीनामा दिएका मन्त्रीहरूको राजीनामा स्विकृत नगरी बर्खास्त

गरेका थिए । चार मन्त्रालयमा बानियाँ पक्षका सांसदलाई नियुक्ति दिएर संसदीय दलको नेता कायम रहने विश्वासका साथ लामाले राजीनामा नदिएर प्रकृयालाई फेस गर्ने बताइरहेका छन् ।

इन्द्रबहादुर बानियाँलाई संसदीय दलको नेतामा पराजित गर्दा लामाले २१ मत पाएका थिए । त्यतिबेला बानियाँ १६ मतमा सीमित

मुख्यमन्त्रीबाट हटाउन सहज छैन ।

कांग्रेस संसदीय दलको विधानअनुसार दलको नेताविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराउन २५ प्रतिशत सांसदको हस्ताक्षर भए पुग्छ । तर, ५० प्रतिशतभन्दा बढी सांसदको हस्ताक्षर रहेका कारण अब संसदीय दलको नयाँ नेता चयन प्रक्रिया अगाडि बढ्ने सांसद छिरेडोर्जे लामा बताउँछन् । उनका अनुसार अबको बैठक सचिवाले राख्न सक्ने विधानमा स्पष्ट उल्लेख छ ।

खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाई मन्त्री श्यामबहादुर खड्काले मुख्यमन्त्रीले अविश्वासको प्रस्ताव फेस गर्न जरुरी रहेको बताए । उनले मुख्यमन्त्रीले एक वर्ष काम गरिसकेको र कामको मूल्यांकन गर्ने अवसर सांसदहरूले प्राप्त गर्ने दाबीसमेत गरे । 'दलको नेताले आफूविरुद्धको प्रस्ताव फेस गरेर अगाडि बढ्ने हो । राजीनामा दिने सम्भावना देखिन्न,' मन्त्री खड्काले भने ।

बागमती प्रदेशमा कांग्रेस र एमाले गठबन्धनको सरकार रहेको छ । सरकारमा कांग्रेसले मुख्यमन्त्रीसहित आठ मन्त्रालयको नेतृत्व गरिरहेको छ । बागमती प्रदेशमा नेपाली कांग्रेसको ३७ सिट छ ।

Hetauda School of Management
"कडा अनुशासन, स्तरीय शिक्षा"

ADMISSIONS OPEN

Ignite your curiosity and explore endless horizons with

SCIENCE IN GRADE 11

ENROLL
NOW

Hetauda-4, Makawanpur | info@hsm.edu.np | www.hsm.edu.np

For inquiry: ☎ 9855074222

Regal Hetauda Resort Pvt. Ltd.
Tel: +977(057)525577/44

FREE ENTRY

**HAPPY HOURS
BEVERAGE ITEMS @ MRP RATE**

**PIPLE-5,
HETAUDA, NEPAL**

**EVERY EVENING AT
05:30PM - 07:30 PM**

घोषणा मात्र, राहत शून्य

मधेश सधैँ अन्नको भण्डार मानिएको प्रदेश हो, जहाँको मलिलो जमिनले देशको पेट भर्ने काम गर्दै आएको छ । तर यस वर्ष मधेश उस्तै भूमिमा खडेरीले थिलथिलो बनेको छ । मौसमको अनिश्चितता, सिंचाइको अभाव, पानीका स्रोत सुक्न थालेका अवस्था र सरकारी उदासीनताले अहिलेको संकट गहिरिएको छ । प्रदेश सरकारले ‘मधेशले देशलाई खुवाउने’ भन्ने नीति ल्याएको वर्षमै आधाभन्दा कम खेतमा मात्रै रोपाइँ भएको तथ्यले यो नीति केवल नारामै सीमित भएको पुष्टि गर्दछ । स्थानीय किसानको मुख्य स्रोत-धान खेती नै संकटमा परेको छ । सिंचाइको व्यवस्थापनमा गम्भीर कमजोरी देखिएको छ भने खानेपानीको अभाव भन्नु भयावह बनिरहेको छ । पर्सा, बारा, सप्तरीजस्ता जिल्लामा चापाकल सुक्न थालेपछि ट्यांकरबाट पानी बाँड्नुपर्ने अवस्था भइसकेको छ ।

संकटको गम्भीरता बुझेर प्रदेश र संघीय सरकारले क्रमशः सुक्खाग्रस्त र संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरे । तर यस्तो घोषणा जनताका लागि तब मात्र सार्थक हुन्छ, जब त्यसपछि ठोस राहत कार्यक्रम आउँछ । दुर्भाग्यवश, मधेशका किसानले अहिलेसम्म कुनै प्रभावकारी राहत अनुभूति गरेका छैनन् । सत्तामा बसेका नेताहरुको सन्देश र पत्रकार सम्मेलनभन्दा बाहिर जनस्तरमा राहत अनुभूति हुन सकेको छैन । प्रधानमन्त्रीले घोषणा गरेअनुसार ५०० डिप बोरिङ गाड्ने योजना आएको छ, तर कार्यान्वयन कति प्रभावकारी हुन्छ भन्ने कुराले महत्त्व राख्छ । यो काम अझै प्रारम्भिक चरणमै छ र किसानको तत्कालीन संकट समाधान गर्न ढिला भइसकेको छ । यसबाहेक, मधेशका सतही सिंचाइ प्रणालीहरू (बागमती, गण्डक, कोशी, भौम नहर आदि) मर्मत र पुनःसञ्चालनमा सरकारको ध्यान जानु आवश्यक छ । यिनीहरू प्रयोगविहीन हुँदा भूमिगत पानीकै भरमा खेती निर्भर बनिरहँदा जल स्रोत सुक्ने खतरा बढ्दो छ । यसका लागि सतही स्रोतको दीर्घकालीन व्यवस्थापन अपरिहार्य छ ।

कृषि प्रणाली परिवर्तन गर्नु अबको आवश्यकता हो । सुक्खा सहन सक्ने धानका जात, छरुवा प्रविधि, र अल्पकालीन बालीहरूका प्रयोगमा सरकारको स्पष्ट कार्ययोजना चाहिन्छ । यस्ता उपायहरूमा अनुदान र प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन सके मात्र किसानले भोगिरहेको संकट टार्न सकिन्छ । अन्ततः, संघीय, प्रदेश र स्थानीय तहबीच स्पष्ट समन्वयबिना यस्तो बहुआयामिक संकट समाधान हुन सक्दैन । प्रदेश सरकारले केन्द्रतर्फ मात्र हेर्ने र संघीय सरकारले पनि प्रतीकात्मक टोली पठाएर मात्र औपचारिकता निभाउने प्रवृत्तिको अन्त्य हुनुपर्छ । संकटको सामना गर्ने उपाय घोषणाबाट होइन, कार्यान्वयनबाट सुरु हुन्छ । अब सरकारले हात बाँधेर बस्ने होइन, मधेशका खेत र जनताको जीवन बचाउने काममा तत्काल जुट्नुपर्ने समय हो । समयमै नउठेपछि यो खडेरी केवल एक वर्षको समस्या होइन, मधेशको भविष्यकै खडेरी बन्देछ ।

वर्षा नहुँदा मधेश प्रदेश चरम खडेरीको चपेटामा छ । मनसुन प्रवेश गरेको महिना बितिसक्दा पनि अधिकांश ठाउँमा पर्याप्त वर्षा नभएकोले किसानहरू आकाशतिर हेरेर पानीको प्रतीक्षामा छन् । अधिकांश ठाउँमा खेत चिरा परेका छन्, इनार र ट्युबवेल जस्ता परम्परागत स्रोतहरू सुकेका छन् । सतहको पानी मात्र नभई भूमिगत पानीको अत्यधिक उपयोग तथा अनावृष्टिका कारण जल पुनर्भरण प्रकृया अवरोध भएको छ । जसको कारण खानेपानी अभावको साथसाथै सिंचाइ प्रणालीमा समेत गम्भीर असर परेको छ । यस गम्भीर संकटलाई मूल्यांकन गर्दै नेपाल सरकारले मधेश प्रदेशलाई सुक्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको छ ।

मधेश प्रदेशमा हाल देखिएको सुक्खा अवस्था केवल समयमा वर्षा नहुनुको परिणाम मात्र नभई, जलवायु परिवर्तनदेखि माटोको संरचना तथा पारिस्थितिकीय प्रणालीको बिनाशसम्मको एक जटिल शृंखला हो । जलवायु परिवर्तनको कारण मनसुनको प्रभाव विस्तार हुन नसक्नु र वर्षा चक्रको अनियमितताले जमिनमा पानीको पुनर्भरण क्षमतामा गम्भीर असर पुर्याएको छ । यो असर माटोसँग गहिरो रूपमा गाँसिएको छ । माटोको पानी सोस्ने र अड्याएर राख्ने क्षमता मुख्यतः माटोको बनावट, बनौट, जैविक तत्व र सतही संरचनामा निर्भर रहन्छ ।

चुरे क्षेत्रमा भएको वन फडानी, डडेलो तथा पोशाहरूको विनाशले एकातिर माटोमा जैविक तत्व घटाएको छ । जसले गर्दा माटोको संरचना खुकुलो हुन सकेको छैन र वर्षाको पानी जमिनभित्र छानिन नसकी सीधै बगेर गइरहेको छ । अर्कोतिर, घना वन हुँदाका पातका सतहले वितरण भएका ठोका वेग थाम्ने, थोरै थोरै गरेर माटोमा चुहाउने काम गर्थ्यो तर वन फडानी हुँदा वर्षाका थोपा उच्च गतिमा सिधै जमिनमा ठोकिन्छन् र माटोका सूक्ष्म कण सतहमा पुग्न सक्छन् । परिणामस्वरूप सतही माटोमा पानी सोस्ने दर घट्ने, सतहमा पानीको वहाव बढ्ने, र खेतमा पानीको सिंचाइपछि बाहिरबाट खेतमा पानीको मात्रा उस्तै देखिए पनि माटोको भित्री तहसम्म भिजाइ अत्यन्तै कम हुने हुन्छ । लगातर एउटै गहिराइमा उच्च गतिमा जोर्दै गएमा माथिल्लो १०-२० सेन्टिमिटरमा कडा र उच्च थोक घनत्व भएको तह बन्छ । जसले माटोको सतहमा पानी छिर्ने प्रकृया रोकेर पानीलाई माथिल्लो सतहमै अड्याउँछ र छोटो समयमै वाष्पीकरण हुन जान्छ । यसरी जराहरू जमिनमा गहिरिएर पल्ल सक्दैनन् भने अर्कोतिर छिद्रहरू बन्द हुँदा हावाको आदानप्रदान अवरोध भई सूक्ष्मजीवको कृयाशीलता घट्न जान्छ ।

सागर पण्डित

नेपालको इतिहास हेर्दा पत्ता लाग्छ- सबै शासकीय प्रणालीको मूल दोष एउटै थियो : जनता केन्द्रमा थिएनन्, सत्ताको सर्वोच्च हितमा जनताको अन्तर्गत, आसन्न, आसन्न, आसन्न र माफियाको उपस्थिति बलियो थियो । यही विकृत पद्धतिले आजसम्म पनि मुलुकमा सुशासनको जग बस्न दिएको, जसका कारण यति सुन्दर र प्राकृतिक स्रोतले भरिपूर्ण देशका जनता सधैं दुःखी भइरहे र देश सधैं विकासमा पछि पर्दै आयो ।

राणा शासनमा जनता रैती थिए । पञ्चायत आयो- राजाले शासन गरे, आफू र आफ्नो वर्गलाई बित्ता बाँड्ने काम भयो । त्यो बेलामा सुशासन न भाग्य थियो, न प्राथमिकता । विकासका बाटो खुल्न सकेनन्, नागरिक चेतनाको हर्मत लिइयो । तथापि, ती कालमा पनि भ्रष्टाचार अहिले जति अन्धाधुन्ध भने थिएन । राजा, महाराजा र उनका निकटबाहेक अन्यलाई भ्रष्टाचारमा केही कडाइ गरिन्थ्यो तर आफैँ भ्रष्टाहरूको अखडामा बसेर राजसंस्थाले भ्रष्टाचार विरुद्ध अभियान थाल्ने कुनै भएन । त्यसैले राजाहरूको कार्यकालमा पनि मुलुक यथास्थितिमा नै रम्लिन बाध्य भयो ।

त्यसपछि आयो लोकतन्त्र- जनताको शासन भनिने प्रणाली तर यहीबाट शुरू भयो छाडातन्त्र, लुटतन्त्र र अराजकतन्त्र । नेताहरूले राजनीति जनताका लागि होइन, आफ्नो शक्ति र सौदाबाजीको लागि प्रयोग गर्न थाले । व्यवस्थाहरू संविधानमा सीमित भए, व्यवहारमा तिनको बलात्कार भयो । लोकतन्त्रलाई लुटतन्त्र बनाउने बाटो यहीबाट प्रशस्त भयो । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको आगमनपछि आशा अचलाको थियो- अब त सुशासन संस्थागत हुनेछ । विकास र समृद्धिले निकै गति लिनेछ । जनताका गाँस, बास, कपास, शिक्षा, स्वास्थ्य र बेरोजगारीको समस्या समाधान हुँदै जानेछ । आर्थिक, सामाजिक क्षेत्रमा केही सुधार भए पनि आम जनताको आशामा फेरि ठूलो तुषारपात भयो । तर परिस्थिति फर्कै भयावह बन्यो । राज्यको स्रोत-साधनमा दल, दलका नेता र तिनका आसपासहरूको भिडे वृष्टि रह्यो । मन्त्रीदेखि सचिव, अदालतदेखि प्रहरी प्रमुखसम्म किनबेचको सामानजस्तै बनाइयो । नैतिकता र इमानदारी राजनीति र शासनको कोसेली हुने कुरा त अब सपनाजस्तै बनिसकेको छ ।

हामीले वौदीदेखि सुशासनका पञ्चमा ठूला-ठूला वकालत गर्दै आयौं । पञ्चायतकालमा पनि शासकहरूले सुशासनका कुरा उठाए । लोकतन्त्रमा त शासकहरूले भन्नु सुशासन शब्द दिनहुँ उच्चारण गर्न थाले । भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलताको नीति अपनाउने भन्दै जनतालाई दिनदहाइ भुट बोल्दै आए । यसको उल्टो भ्रष्टाचार र भुट गुण र दिन चार गुणाका दरमा बढ्दै आयो । लोकतान्त्रिक भनिएका

डिप बोरिङ जोड्दैमा सुक्खाग्रस्त मधेशको प्यास मेटिँदैन

सन्देश सुवेदी

पुख्र र पुनर्भरण जान पाउँदैन ।

चुरे क्षेत्रमा वनस्पतीको कर्म हुँदै जाँदा वाष्पीकरण-वाष्पोत्सर्जन प्रकृया घटाउँछ, जसले सतहमा गुप्त उर्जाको वहाव घटाई महसुस हुने तापको वहाव बढाउँछ । जसको परिणामस्वरूप सतहको तापक्रम तीव्र रूपमा बढ्नु पुग्छ । उच्च तापको वहावले वायुमण्डलमा संवहन प्रकृया कमजोर बनाउँछ, जसले स्थानीय स्तरमा वर्षा गराउने संवहनी बादलहरूको विकासमा अवरोध गर्दछ । जसको परिणामस्वरूप चुरेदेखि तल रहेको मधेश प्रदेशमा वर्षा चक्र अनियमित बन्छ, जमिनमा पानीको आपूर्ति घट्छ र जमिन सुक्खा रहन्छ ।

त्यस्तै, यस क्षेत्रमा भइरहेको रोटाभेटरको अत्यधिक प्रयोगले माटोका ठूला समुच्चयहरू फुटेर साना सूक्ष्म कणहरू बनाउँछ । यस्ता सूक्ष्म कणहरूले सतहमा पानी नछिर्ने तह बनाउँछन् । परिणामस्वरूप सतही माटोमा पानी सोस्ने दर घट्ने, सतहमा पानीको वहाव बढ्ने, र खेतमा पानीको सिंचाइपछि बाहिरबाट खेतमा पानीको मात्रा उस्तै देखिए पनि माटोको भित्री तहसम्म भिजाइ अत्यन्तै कम हुने हुन्छ । लगातर एउटै गहिराइमा उच्च गतिमा जोर्दै गएमा माथिल्लो १०-२० सेन्टिमिटरमा कडा र उच्च थोक घनत्व भएको तह बन्छ । जसले माटोको सतहमा पानी छिर्ने प्रकृया रोकेर पानीलाई माथिल्लो सतहमै अड्याउँछ र छोटो समयमै वाष्पीकरण हुन जान्छ । यसरी जराहरू जमिनमा गहिरिएर पल्ल सक्दैनन् भने अर्कोतिर छिद्रहरू बन्द हुँदा हावाको आदानप्रदान अवरोध भई सूक्ष्मजीवको कृयाशीलता घट्न जान्छ ।

सुशासनका अवरोधक माफियावादको समूल नष्ट गरौं

सरकारहरूलाई खासै मतलब छैन । मुलुकमा सुशासन कायम गर्ने र भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने प्रमुख दायित्व सरकारकै हो । हामीकहाँ तीनवटा सरकारहरू रहे पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रण हुनुको साटो उल्टै बढ्दैन पुगुन्ले सरकारको अक्षमतालाई देखाउँछ ।

अर्कोतर्फ सुशासनका लागि संस्थागत भूमिका खेल्ने प्रमुख संवैधानिक निकाय अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग हो । तर विडम्बना, यही आयोगलाई कमजोर बनाउने ण्डयन्त्र सरकारभित्रैको एउटा समूहले बनिरहेको छ । बाहिर अख्तियारले भ्रष्टाचारविरुद्ध बालेका सुशासनको दियो निभाउने खेलमा अतालिएका बिचौलिया र माफियाहरू त छुँदै छन् । यही माफियाहरूको समूह बलियो हुँदै जाने हो कि भन्ने चिन्ता पनि आम सर्वसाधारणमा छ । यद्यपि सर्वसाधारणको बल भयो भने यी माफियाहरूको समूल नष्ट गर्न कठिन भने छैन । माफियाहरूको गेमलाई राम्ररी बुझेर सबैजना एकजुट भई त्यस्ता खेलहरू परास्त गर्नुको विकल्प छैन ।

माफिया र बिचौलियाहरू ‘प्लान १, प्लान २, प्लान ३’ बनाएर मुलुकमा संस्थागत कुशासन लाद्न खोजिरहेका छन् । यिनीहरूले राजनीतिक नेतृत्व, प्रशासन, न्यायपालिका र मिडिया सबैलाई खरिद गरेर आफ्नो नियन्त्रणमा ल्याउने योजना बनिरहेका छन् । केही समयअघि अख्तियारले यिनै माफिया सञ्जालका ठूला नाइकेहरूमाथि कारबाही गरेपछि उनीहरू हिन्दी फिल्मका गुन्डाभैँ देखिए, अख्तियारको सुशासनको अभियानलाई आफ्ना खेतीपाती बन्द हुने डर देखिएपछि ती माफियाहरू विभिन्न भेषमा अख्तियारविरुद्ध नै ण्डयन्त्र र बदनाम गर्ने दाउपेचामा उत्रिन थालेका छन् । उनीहरू कहिले अचलाको भेषमा त कहिले मिडियाको भेषमा प्रकट हुन थालेका छन् । सरकारका कैयौँ निकायलाई त उनीहरूले खरिद गरेर वर्षौंदेखि आफ्नो वशमा राख्दै आइरहेका छन् ।

देशभक्त नागरिक, जवाफदेही नेतृत्व र सुशासनप्रेमी शक्ति अहिले गम्भीर जिम्मेवारीको मोडमा छन् । कारण प्रष्ट छ- राज्यका सबै खाले शक्ति संरचनालाई कब्जा गर्ने योजनासहित माफिया र बिचौलिया सक्रिय भइसकेका छन् । उनीहरूले ‘प्लान १, प्लान २ र प्लान ३’ भन्ने खतरनाक ब्लूप्रिन्टमार्फत मुलुकलाई कब्जा गर्ने, लुट्ने र संस्थागतरूपमा कुशासनको राज स्थापनाको अन्तिम तयारी गरिरहेका छन् ।

माफियाहरूले प्लान १ अन्तर्गत राज्य कब्जा गर्ने र अख्तियारलाई पंगु बनाउने कसर त गरिरहेका छन् । यो योजनाअन्तर्गत माफिया र सत्ता संरचनासँग साँठगाँठ गर्ने समूहहरूले आफ्ना आसपासहरूलाई संवैधानिक निकाय, मन्त्रालय, सुरक्षातन्त्रदेखि न्यायालयसम्म फिट गर्ने काममा तदारुकता देखाइरहेका छन् । यसका लागि विधिसम्मत प्रक्रिया होइन, साँठगाँठ, चलखेल र सिफारिसमार्फत मान्छे भर्ना गरिँदै

परिणामस्वरूप पानीको पुनर्भरणमा समस्या आउँछ ।

सुक्खा प्रभावित मधेश प्रदेशको सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले स्थलगत अवलोकन गरेर तत्काल ५०० वटा डिप बोरिङ जडान गर्ने घोषणा गर्नुभएको छ । यो दीर्घकालीन समाधान भने होइन । डिप बोरिङले भूमिगत पानीको अत्यधिक दोहन गर्छन् जसले जलस्तरमा तीव्र गिरावट ल्याउँछ । यसले पानीको मुहानको दीर्घकालीन पुनर्भरण क्षमतामा कमी आउँछ र पिउने पानीको अभाव बढ्छ । विशेषगरी सुक्खा प्रभावित यस क्षेत्रमा जब धेरै मानिसहरू डिप बोरिङमा निर्भर हुन्छन्, तब भूमिगत जलस्तर चाँडै सुक्न थाल्छ, यसले इनार र ट्युबवेल सुक्ने समस्या बढाउँछ । यसको साटो केन्द्र तथा प्रदेश सरकारले सुक्खा प्रभावित जिल्लाहरूमा वर्षा पानी संकलन तलाउ, पुनर्भरण खान्डो, बाँध र पोखरी निर्माणका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकतामा राखी बजेट प्रवाह गर्नुपर्छ । यी संरचनाहरूले सतहमा आएको पानीलाई छिटो बगेर नजाने गरी माटोमा अवशोषित गराउन सहयोग पुर्याउँछन् । यसले भू-जलस्तरलाई स्थिर राख्ने मात्र नभई सिंचाइ र खानीपानी आपूर्तिमा सुधार ल्याउँछ ।

माटोमा पानीको मात्रा जोगाउन र पानीको पुनर्भरण क्षमता बढाउन रोटाभेटरको प्रयोग अत्यधिक घटाउन आवश्यक छ । रोटाभेटरले माटोलाई अति सूक्ष्म बनाउँदै माटोको प्राकृतिक समुच्चय संरचनाहरू भत्काउने, सतही क्रस्टिङ बढाउने र छिद्रहरू बन्द गर्ने हुँदा वर्षाको विकल्प स्वरूप भनिमम टोलर, सोइल ओपनर, शून्य टिल उपकरण, कल्टिभेटर तथा जिह्रोभेटरको प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसका साथै कम जोताइ, जैविक तथा प्रांगारिक मलको प्रयोग र मल्लिचंग जस्ता संरक्षण कृषि विधि अपनाउँदा माटोको संरचना मजबुत हुने तथा माटोमा पानी सोस्ने दर बढ्ने भएकाले वर्षाको पानी माटोभित्र छिटो र प्रभावकारी रूपमा सोसिन सक्छ । यसले माटोमा चिस्थान कण्डम राख्दै भू-जल पुनर्भरण प्रकृतिलाई तीव्र बनाउन सहयोग पुर्याउने हुँदा रोटाभेटरको प्रयोग नियन्त्रण गर्नेतर्फ सरकार र कृषक दुवै सचेत हुनु आजको आवश्यकता हो ।

चुरे क्षेत्रका वनस्पति र माटोको

छ । विशेष गरी अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अहिले सबैभन्दा बढी माफियाको आँखा गडेको संस्था हो । भ्रष्टाचारको भण्डाफोर गर्न सक्ने एक्लो र सक्षम संवैधानिक निकाय भएकै कारण यसलाई बदनाम गर्ने, नेतृत्वलाई विवादमा पार्ने, कथित मिडियामार्फत नियोजित चरित्र हत्या गराउने र अन्ततः यसको विश्वसनीयता कमजोर पार्ने प्रयास तीव्र भएको छ ।

अख्तियारले अहिले देशभर निगरानी शक्ति विस्तार गर्दै संस्थागत भ्रष्टाचारविरुद्ध कठोर कार्यवाही गरिरहेको छ । तर यो सबै कदम माफियाका लागि बाधक बनेका छन् । त्यसैले, उनीहरूले करोडी खर्च गरेर भए पनि अख्तियारलाई या त पंगु बनाउने वा आफूखुशी चल्ने ‘आफ्ना मान्छे’ त्यहाँ फिट गर्ने चालमा छन् । प्लान २ अन्तर्गत नीतिगत भ्रष्टाचार र समग्र मिलेमतोको खेलमा छन् माफियाहरू । जसअनुसार राज्यको ढोका कब्जा गरेपछि दोषी चरण शुरु हुन्छ- नीतिगत भ्रष्टाचार गरी अकूत सम्पत्ति कब्जाउने । माफियाहरू मन्त्रालय, आयोग, नीति निर्माण गर्ने सल्लाहकार समूहदेखि बजेट निर्माणसमेतमा प्रभाव जमाएर नीति आफ्नै लेख्ने योजनामा छन् । त्यसपछि हुन्छ, मिलेमतोमा ठेक्कापट्टा, कर छुट, अनुदान, स्रोत-साधनको दुरुपयोग र राष्ट्रघाती सम्झौताहरू । अर्थ मन्त्रालय, श्रौतिक पूर्वाधार, ऊर्जा, वन, खानेपानी, वाणिज्य, सञ्चारलगायतका क्षेत्र यी माफियाको मन पर्ने सिकार हुन् । यी मन्त्रालयमार्फत आफ्नो स्वार्थ अनूकूल कानुन, नीति र निर्देशिका बनाइन्छ अनि सबै दल, नेताहरूलाई सानो-ठूलो भाग बाँडफाँड गर्दै मिलेर खाने खेल शुरु हुन्छ । माफियाको प्लान ३ अन्तर्गत राष्ट्र लुट्ने, टाट पल्टाउने र ट्याक्स हेभेनमा सम्पत्ति लैजाने अन्तिम धन्दा हुनेछ । तेश्रो चरणको उनीहरूको देश र जनताघाती प्लान सबैभन्दा भयावह छ ।

यो राज्य दोहनको चरम चरण हो । माफियाहरू राष्ट्रको स्रोत-साधन दोहन गर्छन्, अर्थतन्त्रमा कब्जा जमाउँछन् । खनिज, जल, जंगल बेच्ने वा परापूर्वकालसम्म हैकम जमाएर राख्ने सम्झौता गर्छन् । अकूत सम्पत्ति आर्जन गरेर वैदेशिक लगानीको नाममा आफ्नै कम्पनी खोल्छन् । त्यसपछि अबौँ रकम स्वीस बैंक, दुबई, बेलायत, अमेरिका, सिंगापुर र ट्याक्स हेभेन भनिने देशमा राखिन्छ अनि भनिन्छ, देशको विकासका लागि लगानी गर्न खोजिएको हो ।’

वास्तवमा यी योजनाहरू राजनीतिक दल, सरकार, न्यायालय, सुरक्षा निकाय र मिडियामसम्मलाई प्रभावित पारेर कार्यान्वयनमा ल्याउन खोजिएको राष्ट्रघाती ण्डयन्त्र हो । यसको समर्थन वा मौनता कुनै पनि रूपमा राष्ट्रघात नै हुनेछ । यस्तो परिस्थिति रहिरहने हो भने नेपाल ‘भयावह कुशासन’को दलदलमा फस्ने निश्चित छ । अब पनि राज्यका सबै अंगहरू- सरकार, अदालत, संसद्, प्रहरी, मिडिया र नागरिक समाज एकठाउँमा उभिन सकेनन् भने स्थिति अफ भयावह बन्देछ ।

संरचनाको पुनःस्थापनले मात्र वर्षाको पानीको पुनर्भरण प्रकृया सुधार गर्न सकिन्छ । चुरे क्षेत्रलाई संरक्षण गरी अबैध कटानी, उल्खनन् र वनविनाश रोक्न कडाइ गर्नुपर्छ । वन पुनःरोपणका कार्यक्रमहरूमा स्थानीय समुदायलाई समावेश गरी सामुदायिक वन व्यवस्थापन प्रणाली सुदृढ बनाउनुपर्छ । यसरी वनस्पतिको वाष्पोत्सर्जन पुनःसकृय गरी स्थानीय जलचक्र सुधार गर्न सकिन्छ । त्यस्तै, सुक्खाग्रस्त यस प्रदेशको सन्दर्भमा, उपयुक्त बाली छनीट, बाली चक्र परिवर्तन र अन्तरबाली प्रणाली अपनाउदा पानीको समुचित प्रयोग, माटोको उर्वरता र संरचना संरक्षणमा मद्दत पुग्छ । अहिलेको अवस्थामा धानजस्तो धेरै पानी चिन्ने बालीको सट्टा सुक्खा सहनसक्ने जात तथा बालीहरूको खेती गर्नुनै समयसान्दर्भिक मानिन्छ ।

मधेशमा अहिले देखिएको सुक्खा संकट त संकेतमात्र हो, समयमै आवश्यक दीर्घकालीन कदम चालिएन भने भविष्यमा यसले अफ विकराल रूप लिन सक्छ । यस सुक्खा संकटको दीर्घकालीन समाधानका लागि कृषि तथा पशुपन्छ विकास मन्त्रालय, उर्जा जलस्रोत तथा चिन्ने बालीको वन तथा वातावरण मन्त्रालयबीच आवश्यक समन्वय गरेर एकीकृत कार्ययोजना निर्माण गरेर काम गर्नु आवश्यक छ । कृषि तथा पशुपन्छ विकास मन्त्रालयले सुक्खा सहनशील बाली प्रणाली, संरक्षण कृषि, जल बचत प्रविधि प्रवर्द्धन गर्न सक्छ, उर्जा जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयले वर्षा पानी संकलन, पुनर्भरण संरचना निर्माण र आधुनिक सिंचाइ प्रविधिको पहुँच विस्तार गर्न सक्छ भने वन तथा वातावरण मन्त्रालयले चुरे क्षेत्रको पुनर्स्थापना, वन संरक्षण र जलचक्र संतुलन कायम गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक योजना ल्याउन सक्छ । यी तीनै मन्त्रालयबीचको समन्वयमा प्रदेश र स्थानीय तहमा सन्वयहरू गडन गरी जिल्लास्तरमा प्राविधिक टोली र समुदायलाई आवद्ध गर्दै स्थान विशेष रणनीति बनाइनुपर्छ । यस्तो समन्वयले प्राकृतिक स्रोतको दोहन नियन्त्रण, माटोको संरचना विग्रन नदिई भू-जलस्रोतको संरक्षण र दिगो कृषि प्रणाली मार्फत सुक्खा संकटलाई न्यून गर्न प्रभावकारी भूमिका खेल्नेछ ।

(साभार: अनलाइनखबर)

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

मकवानपुर प्रहरी	एम्बुलेन्स सेवा
प्रहरी कन्ट्रोल: १००	नेपाल रेडक्रस: ५२०७११, ९८५५०२८९५२
जिल्ला ट्राफिक: ५२०५९९	हेटौडा अस्पताल: ५२०३०५
वडा प्रहरी: ५२०२९९	परिवार नियोजन संघ: ५२०७५९, ९८५१०४५००
पशुपतिनगर इलाका: ५२०५९८	मनहरी रेडक्रस: ९८५५१०५८२१
पालुङ इलाका: ६२०४६७	छतिवन रेडक्रस: ९८६१२२३११
मनहरी इलाका: ९८५५०९०९१६	भीमफेदी रेडक्रस: ६२०६९९
इलाका फापरबारी: ६२१९८०	पालुङ रेडक्रस: ९८५४२०७४०१
इलाका भीमफेदी: ६९१४६२	बज्रबाराही रेडक्रस: ९८५५३०२९८४
इलाका ठिंगान: ९८५४२९९३९१	सहकारी अस्पताल: ०५७-५२६५८७, ९८५४१९१९१४
चौकीटोल चौकी: ९७४२५५१५०१	बसामाडी एम्बुलेन्स: ९८५४२९६४४५
चिल्ताङ चौकी: ६२००००	बाण्डा यन्त्र: १०१
चौघडा चौकी: ९८४४०५४६०४	बाल हेलपमाइन नेपाल: १०९८
नेवारपानी चौकी: ९७५५०००२९९	माइती नेपाल: ५२१०५०
फाखेल चौकी: ९८५५०३१३९८	आइड बाल अस्पताल: ९८५४२९६४४५
पदमपोखरी चौकी: ९८५४०९१७८९	सार्वाजनिक हितको लागि
	राजाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८२ साउन १३ गते मंगलबार २९ जुलाई २०२५ । पञ्चमी, साउन शुक्लपक्ष । गुंलाख्य ११४५ ने.सं. । सूर्योदय ५:२६, सूर्यास्त ६:५३ ।

आजको राशिफल

मेघ	: मानसिक सन्तोष हुनेछ	तुला	: अधुरा काम सम्पन्न हुनेछ
वृष	: धन प्राप्ति हुनेछ	वृश्चिक	: सवारी साधनबाट क्षति हुन सक्नेछ
मिथुन	: व्यापारमा नयाँ योजना बन्देछ	धनु	: रिसाउने बानीले काम बिग्रनेछ
कर्कट	: कठिनाई कम हुनेछ	मकर	: नोकरीबाट असन्तोष बढ्नेछ
सिंह	: साथीभाइमा मनमुटाव हुनेछ	कुम्भ	: सोचेर अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ
कन्या	: नयाँ काम समय देखिन्छ	मीन	: धार्मिक कार्यबाट प्रगति हुनेछ

सुक्खा संकटग्रस्त मधेशः सरकारबाट घोषणा भयो, केही राहत आएन

जनकपुरधाम / मधेशलाई अन्नको भण्डार भनिन्छ । त्यसैले यस वर्ष मधेश सरकारले नीति ल्यायो ‘मधेशले देशलाई खुवाउने’ । प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा कृषि उत्पादनमुखी नीति ल्याए पनि मधेशमा अहिले खडेरी चर्किए गएको छ । प्रदेश कृषि विकास निर्देशनालयका अनुसार शुक्रबारसम्म मधेश प्रदेशमा ५१ प्रतिशत खेतमा मात्र धान धान रोपाईं भएको छ ।

जेनेतेन सिंचाइको जेहो गरेर रोपिएको खेत चिरा परोका छन् भने ब्याडमा राखिएको बिउ सुक्न थालेको छ । मधेशका आठवटै जिल्लामा यो समस्या उत्पन्न छ । किसानहरू धान रोप्न नसक्दा जिविकोपार्जनको मुख्य स्रोत नै गुम्ने बासमा छन् । खेतीपातीमै होइन, दैनिक जीवनका लागि खानेपानीको संकट बढेको छ । इनार, कुवा र चापाकल जस्ता मुख्य पानीका स्रोत सुक्न थालेका छन् । पर्सा, बारा र सप्तरीमा चापाकल सुक्न थालेपछि दयंकिरबाट पानी बहिरू थलिएको छ ।

खानेपानीको स्रोत हराउँदै जाँदा, अब जीवनयापन कसरी गर्ने भन्ने गम्भीर चिन्ता सबैलाई लागेको छ । विपुलीय मोटरबाट सिंचाइ गर्दा करेन्ट लागेर दिनहुँ किसानहरूले जीवन गुमाउनु परेको छ । संकट निम्तिपछि मधेश सरकारले २६ असारमा मधेश प्रदेशलाई सुक्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको थियो । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ अनुसार प्रदेश सरकारको सिफारिससँग सरकारले संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्ने व्यवस्था छ । मधेश सरकार आफैले शुक्रमा सुक्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको थियो । ६ साउनमा मधेश सरकारले संघीय सरकारलाई संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको थियो । त्यही सिफारिसका आधारमा ७ साउनमा बसेको मन्त्रिपरिषद बैठकले मधेश प्रदेशका आठवटै जिल्लालाई तीन महिनाका लागि संकटग्रस्त घोषणा गरेको थियो ।

तयारी विनाको घोषणा

मधेश सरकारले सुक्खाग्रस्त क्षेत्र र संघ सरकारले संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेपनि किसानहरूले अहिलेसम्म कुनै राहत पाएका छैनन् । मधेश सरकारले खानेपानी अभाव भएको ठाउँमा ऊर्जा सिंचाइ तथा खानेपानी मन्त्रालय, वन कार्यालयका ट्यान्करहरू प्रयोग गरेर पर्सा, बारा र सप्तरीका विभिन्न बस्तीमा पानी बाँडिरहेका छन् । वीरगञ्ज महानगरपालिका लगायत कतिपय

स्थानीय तहले समेत खानेपानी वितरण गरिरहेका छन् । प्रदेश सरकारले खानेपानी बाँड्ने बाहेक अहिलेसम्म अरु नतिजामुखी काम केही गर्न सकेको छैन । संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको संघीय सरकारले दुईवटा अध्ययन टोली परिचालन गर्नेबाहेक अरु काम गर्न सकेको छैन ।

‘मधेश सरकारद्वारा अहिलेसम्म १५ वटा ट्यान्करबाट खानेपानी वितरणको काम चलिरेको छ’ मधेश सरकारका प्रवक्ता समेत रहेका गृहमन्त्री रामकुमार लेखी भन्छन्, ‘खानेपानीका लागि ठाउँठाउँमा बोरिङ गाड्ने ऊर्जा सिंचाइ तथा खानेपानी मन्त्रालयलाई निर्देशन दिएको छ । यसबाहेक अहिले खासै केही गर्न सकिएको छैन ।’ मधेश सरकारको विपद कोषमा १२ करोड रूपैयाँ छ । खानेपानी ट्यान्करमा इन्धन राख्न र जनशक्ति व्यवस्थापनमा विपद कोषको रकम खर्च भइरहेको मन्त्री लेखीले बताए । उनका अनुसार, अहिलेसम्म संघ सरकारबाट केही पनि सहयोग आएको छैन । प्रधानमन्त्री ओलीले ५०० डीप बोरिङ राख्ने कार्यक्रम घोषणा गरेका छन् ।

संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा भएपनि सरकारको क्रियाशीलता खासै नदेखिएको इन्जिनियर रत्नेश्वर लाल कर्ण बताउँछन् । ‘संकटग्रस्त घोषणा त भयो । तर त्यसपछि सरकारको सक्रियता मैले देखेको छैन’ उनी भन्छन्, ‘जहाँ समस्या छ, त्यहाँ घना जनसंख्या छ, तत्काल बोरिङ गाड्नु सक्ने हो भने धेरै राहत मिल्छ । खानेपानीको समस्या तत्काल न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ ।’

शुक्रबार मधेश भरेका प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले मधेशका विभिन्न जिल्लामा ५ सय डिप बोरिङ राख्ने कार्यक्रम घोषणा गरे । तर बोरिङ गाड्नु पनि समय लाग्ने देखिन्छ । मन्त्री लेखी स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरेर खानेपानीको

समस्या समाधानमा लागेो बताउँछन् । खानेपानीका लागि त काम हुन सकेको छैन भने धाजा पारेका सुक्खाग्रस्त खेतका लागि फुनै केही हुन सकेको छैन । पूर्वसचिव जवकी अहमद अन्सारी सुक्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणासँगै तत्काल राहत प्याकेज ल्याइनुपर्ने बताउँछन् । उनी भन्छन्, ‘सुक्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणासँगै तत्काल राहतका प्याकेज आउनुपर्ने हो । दीर्घकालीन समाधानका लागि विज्ञहरूको गहिरो अध्ययन सहितको प्रतिवेदन ल्याउने र त्यसमा आधारित अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन योजनासहित बजेट व्यवस्था हुनुपर्छ ।’

रिर्तो घोषणाले किसानहरूलाई समाधान नदिने उनको भनाइ छ । तीनै तहको सरकार बीच समन्वय र सहकार्यको अभाव समेत रहेको उनको भनाइ छ । जुन भनाइसँग मधेश सरकारका एक सचिव सहमत छन् । ‘अरुको मुख ताकेर पनि पुग्दैन । भएको स्रोत साधनलाई कम्तिमा परिचालन गर्नुपर्छ’ उनी भन्छन्, ‘संघीय सरकारले समेत यसमा ढिलासुस्ती गरिरहेको छ ।’

स्थानीय ट्युबवेल र बोरिङका कुरा

मधेशमा खानेपानी र सिंचाइ दुवैको संकट छ । खानेपानीको संकट तत्काल टार्न सकिए पनि खेतमा खडेरीको सामना गर्न सक्ने संस्थित सहमत छन् । ‘अरुको मुख ताकेर पनि पुग्दैन । भएको स्रोत साधनलाई कम्तिमा परिचालन गर्नुपर्छ’ उनी भन्छन्, ‘संघीय सरकारले समेत यसमा ढिलासुस्ती गरिरहेको छ ।’

मधेशमा खानेपानी र सिंचाइ दुवैको संकट छ । खानेपानीको संकट तत्काल टार्न सकिए पनि खेतमा खडेरीको सामना गर्न सक्ने संस्थित सहमत छन् । ‘अरुको मुख ताकेर पनि पुग्दैन । भएको स्रोत साधनलाई कम्तिमा परिचालन गर्नुपर्छ’ उनी भन्छन्, ‘संघीय सरकारले समेत यसमा ढिलासुस्ती गरिरहेको छ ।’

सचिव रामकुमार खंगका अनुसार सहरि क्षेत्रमा फुन्डै ६० प्रतिशत खानेपानीको अभाव छ । वीरगञ्जमा मात्र दैनिक ४० लाख लिटर पानीको अभाव छ । तर त्यसको १० प्रतिशत मात्र आपूर्ति हुन सकेको छ ।

हुनेखानेभन्दा विपन्न दलित वस्तीमा खानेपानीको अभाव चर्को रहेकाले उनीहरूका लागि समाधान खोज्न जरुरी रहेको सचिव खंगको भनाइ छ । प्रभावित क्षेत्रहरूमा ट्यान्करमार्फत पानी वितरण भइरहेको छ । तर सिंचाइको क्षेत्रमा खासै काम अघि बढ्न नसकेको उनी स्वीकार्छन् । उनी भन्छन्, ‘सिंचाइमा धेरै पानी आवश्यक पर्छ । केही योजनाहरू तत्काल चल्ने अवस्थामा छन् । त्यो सञ्चालनमा ल्याएका छौं ।’ उनका अनुसार तत्काल चल्नसके अवस्थामा रहेका बोरिङहरू सञ्चालनमा ल्याइएका छन् भने नयाँ बोरिङ गाड्ने काम पनि अघि बढाउने तयारी छ । एक साताभित्र बोरिङ गाड्नेगरी काम अघि बढ्ने उनको भनाइ छ ।

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले असार अन्तिम सातदेखि आठवटै जिल्लामा कर्मचारी परिचालन गरेर सुक्खाग्रस्त क्षेत्र स्थलगत प्रतिवेदन तयार गरेको छ । सिंचाइका लागि स्थानीय ट्युबवेल गाडेर रोपाईं बढाउने र रोपिसकेको रोपोलाई बचाउने तयारी रहेको मन्त्रालयका सचिव डा. उमेश दाहाल बताउँछन् ।

सचिव दाहालका अनुसार चालु आर्थिक वर्षमा सिंचाइका लागि आठवटै जिल्लामा विनियोजन गरिएको १७ करोड रूपैयाँबाट स्थानीय ट्युबवेलको काम अगाडि बढाएको छ । विगतका वर्षमा मन्त्रालयले गाडेका २१ सय स्थानीयट्युबवेलले गर्दा यसपालि सिंचाइमा ठूलो सहयोग पुगेको उनको भनाइ छ ।

छरुवा तथा सुक्खा जातको सुगन्ध सुक्खाको समस्याले

मधेशका जिल्लाहरू आक्रान्त छन् । तर कृषि मन्त्रालयले तयार गरेको सुक्खाग्रस्त क्षेत्र स्थलगत प्रतिवेदनमा हालसम्म रोपाईं भएका आधा ठाउँमा स्थानीय डिपट्युबवेलबाटै पानीको कारण सम्भव भएको उल्लेख छ । सतही पानीका स्रोत प्रायः सुकेको देखिन्छ । प्रतिवेदन अनुसार, मधेशका सतही सिंचाइ प्रणालीहरू मुख्य रूपमा खोला र नदीसँग जोडिएका छन् । सर्लाहीमा बागमती र मनुषमारा सिंचाइ प्रणाली, रौतहटमा बागमती तथा भौँभ नहर, पर्सा र बरामा गण्डक नहर, सप्तरीमा कोशी र चन्द्रनहर तथा सिरहा-धनुषाका केही क्षेत्रमा मात्र कमला नहर प्रयोगमा छन् । तर अधिकांश क्षेत्रमा भूमिगत स्थानीय डिप ट्युबवेल नै सिंचाइको प्रमुख आधार बनेको छ ।

सतही सिंचाइ प्रणालीको जनजीवन प्रभावित हुँदै गएको भन्दै वाइसीएलले तत्काल सुधारको माग राखेको छ । जापनपत्रमा वाइसीएल

सेतीका तौरतिकारहरू परिवर्तन गर्नुपर्ने

सुक्खा संकट बढ्न थालेपछि सेतीका तौरतिकारहरू परिवर्तन गर्नुपर्ने कृषि मन्त्रालयको निष्कर्ष छ । विशेषगरी छरुवा सिंचाइबाट धान रोपाईं, सुक्खा प्रतिरोधी धान जातको प्रवर्द्धन तथा बाली नक्षित सहनियत उपायहरू लागू गरेर राहत प्रदान गर्नुपर्ने प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

चन्द्र नहर, कोशी पम्प नहर, कमला नहर, बागमती नहर, मनुषमारा सिंचाइ अन्तर्गत मानपुर नहर, गण्डक नहरहरूलाई मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने र अरु नहर निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गर्नुपर्ने प्रतिवेदनको सुझाव छ । सञ्चालनमा नरहेका भूमिगत सिंचाइ स्रोत स्थानीय डिपट्युबवेलहरूको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भनी स्थलगत विशेषज्ञहरूले निष्कर्ष निकालेका छन् ।

अल्पकालीन विकल्प अन्तर्गत तत्कालीन सिंचाइ, निष्क्रिय ट्युबवेलको पुनःसञ्चालन, वर्षा पानीको संकलनमा जोड, धानको सट्टा बैकल्पिक बाली उत्पादन, सुक्खा सहने र छोटो समयमा उत्पादन दिने दानाका जातमा अनुदान दिई किसानलाई सहनियत दिन पनि अध्ययन टोलीको सुझाव छ ।

(स्रोतः अनलाइनखबर)

वाइसीएल नेपाल मकवानपुरको जापनपत्र कालाबजारी नियन्त्रण र उचित आपूर्ति सुनिश्चित गर्न माग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौँडा, ११ साउन / वाइसीएल नेपाल मकवानपुर जिल्ला समन्वय समिति वाइसियल नेपालले हाल देशव्यापी रूपमा देखिएको महँगो, कालोबजारी र कृत्रिम अभावविपक्ष आवाज उठाउँदै जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत जापनपत्र पेश गरेको छ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी स्किम थ्रेण्डमार्फत पेश गरिएको उक्त जापनपत्रमा वाइसीएल नेपालले दैनिक रूपमा प्रयोग हुने खाद्यान्न, इन्धन, ग्यास, नुन, चिनी, दाल, चामललगायत अत्यावश्यक वस्तुहरू कालोबजारी, कृत्रिम अभाव र मूल्यवृद्धिका कारण सर्वसाधारण जनता चरम सास्तीमा परिरहेको उल्लेख गरिएको छ । विशेषगरी कमजोर वर्ग र विपन्न समुदायको जनजीवन प्रभावित हुँदै गएको भन्दै वाइसीएलले तत्काल सुधारको माग राखेको छ ।

जापनपत्रमा वाइसीएल

मकवानपुरले औपचारिकरूपमा ध्यानाकर्षण गराउँदै उचित मूल्यमा सर्वसुलभ आपूर्तिको सुनिश्चितता, कालोबजारी नियन्त्रण, गुणस्तरीय बजार अनुगमन र वितरण प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न प्रशासनसँग आग्रह गरेको छ । साथै, बजार अनुगमन प्रभावकारी नभएमा जनतामाथिको अन्याय सहन नसकिने भन्दै वाइसीएल नेपालले आन्दोलनमा

जापनपत्र चेतानीसमेत दिएको छ । जापनपत्र वाइसीएल मकवानपुरका इन्चार्ज कमल अर्याल र अध्यक्ष विरबहादुर थिङद्वारा हस्ताक्षरित छ । वाइसीएल नेपालले सधैं जनताका फक्षमा संघर्ष गरिरहेकाले सरकारलाई समयमा चेतना नपुगे गम्भीर परिणाम भोग्नुपर्ने चेतावनी सहित तत्काल सुधारको माग राखेको हो ।

थाहाकी चेली थापा इडल्याण्ड राज्य परिषद्को पहिलो महिला अध्यक्षमा निर्वाचित

साझाकुरा संवाददाता

हेटौँडा, ११ साउन / इडल्याण्ड राज्य परिषद्को आगामी कार्यकालका लागि अध्यक्ष पदमा मकवानपुरको थाहा नगरपालिकाकी समाजसेवी राममाया थापा विजयी भएकी छन् । उनले कुल १०७९ मत ल्याउँदै प्रतिस्पर्धी उम्मेदवारलाई पछि पार्दै अध्यक्ष पदमा निर्वाचित भएकी हुन् ।

थाहा नगरपालिकाकी चेली थापाले निर्वाचनपश्चात् सबै समुदायप्रति आभार व्यक्त गर्दै, ‘यो मेरोमात्र होइन, हामी सबैको साझा सफलता हो,’ भनेर आफ्नो समर्पण र संकल्प दोहोर्‍याएकी छन् । थापाले निर्वाचनअघि आफ्नो उम्मेदवारी घोषणा गर्दै इडल्याण्ड राज्यमा रहेका नेपाली समुदायको समन्त, समावेशी र उत्तरदायी नेतृत्व आवश्यक रहेको स्पष्ट संकेत दिएकी थिइन् । फुन्डै दुई दशकदेखि बेलायतमा बसोबास गर्दै आएकी थापा, यही अवधिभर सामाजिक सेवामा निरन्तर सक्रिय रहँदै आएकी छन् । उनले नेपाली सामाजिक

संघ-संस्थाहरूमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, मिडिया सचिव तथा प्रवक्ताको भूमिकामा रहेर अनुभव सफलता हो,’ भनेर आफ्नो समर्पण र संकल्प दोहोर्‍याएकी छन् । थापाले निर्वाचनअघि आफ्नो उम्मेदवारी घोषणा गर्दै इडल्याण्ड राज्यमा रहेका नेपाली समुदायको समन्त, समावेशी र उत्तरदायी नेतृत्व आवश्यक रहेको स्पष्ट संकेत दिएकी थिइन् । फुन्डै दुई दशकदेखि बेलायतमा बसोबास गर्दै आएकी थापा, यही अवधिभर सामाजिक सेवामा निरन्तर सक्रिय रहँदै आएकी छन् । उनले नेपाली सामाजिक

उनले नेतृत्वदायी भूमिका खेलेकी छन् । २०८० मा आएको जाजरकोटको भूकम्पमा पनि बेलायतबाट राहत संकलन गरी नेपाल पठाउने अभियानमा पनि उनी अग्रणी थिइन् ।

थापाले निर्वाचनपश्चात् धन्यवाद दिँदै भनिन्, ‘म पारदर्शी, उत्तरदायी र सहभागी नेतृत्वमार्फत् इडल्याण्ड राज्य परिषदलाई आदर्श सामाजिक संस्था बनाउने दृढ संकल्पका साथ अघि बढ्नेछु,’ उनी भएकी हुन्, जसले आगामी दिनमा नेतृत्वमा महिला सहभागिताको ढोका अझ फराकिलो बनाउने अपेक्षा गरिएको छ ।

विपद् व्यवस्थापनदेखि महिला सशक्तिकरण, युवापुस्ताको क्षमता विकास, आपतकालीन राहत अभियान, तथा नेपालप्रतिको भावनात्मक सम्बन्ध मजबुत बनाउन

‘सिटामोल’ ट्रेलरलाई दर्शक प्रतिक्रियाः ‘आँसु थाम्न सकिएन’

काठमाडौँ / ‘झ्यानाकुटी’ जोडी सौगात मल्ल र बेनिशा हमालले दोस्रो पटक सहकार्य गरेको फिल्म ‘सिटामोल’ जनै पूर्णमाको छेको पारेर साउन २३ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ । जुम्लाको कथा-व्यथामा आधारित रहेको फिल्मको टिजरदेखि गीतले दर्शकमा गहिरो प्रभाव छान्दिसकेको छ । यस्तैमा चार दिनअघि सार्वजनिक ट्रेलरलाई पनि युट्युबमा उत्साहजनक प्रतिक्रिया मिलेको छ ।

१० लाख बढी भ्यूज प्राप्त ट्रेलरमा १ हजार बढी प्रतिक्रिया आएका छन्, जसमा अधिकांशले फिल्मको कथावस्तु र कलाकारहरूको अभिनयको प्रशंसा गरेका छन् । कतिले ट्रेलर हेर्दा आँसु थाम्न नसकेको बताएका छन् भने कतिले ‘पूर्णबहादुरको सारङ्गी’पछि अब ‘सिटामोल’ले रुवाउने अपेक्षा राखेका छन् । ट्रेलरको अन्तिममा रहेको कवितात्मक हरफले दर्शकलाई सबैभन्दा बढी छोएको छ । ट्रेलरमा गाउँको परिवेश, पुराना मूल्यमान्यता र आधुनिक यथार्थबीचको टकराव देख्न सकिन्छ । पैसाको मोहले सम्बन्धमा ल्याउने

असरको कथा ट्रेलरमा छ । सौगात मल्लको पात्र संवेदनशील तर विद्रोही स्वभावको देखिन्छ । जसले आफ्नो परिवार र समाजबीच सन्तुलन खोजिरहेको छ । बेनिशा हमाल प्रदर्शनमा आउँदैछ । जुम्लाको कथा-व्यथामा आधारित रहेको फिल्मको टिजरदेखि गीतले दर्शकमा गहिरो प्रभाव छान्दिसकेको छ । यस्तैमा चार दिनअघि सार्वजनिक ट्रेलरलाई पनि युट्युबमा उत्साहजनक प्रतिक्रिया मिलेको छ ।

काठमाडौँ / ‘झ्यानाकुटी’ जोडी सौगात मल्ल र बेनिशा हमालले दोस्रो पटक सहकार्य गरेको फिल्म ‘सिटामोल’ जनै पूर्णमाको छेको पारेर साउन २३ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ । जुम्लाको कथा-व्यथामा आधारित रहेको फिल्मको टिजरदेखि गीतले दर्शकमा गहिरो प्रभाव छान्दिसकेको छ । यस्तैमा चार दिनअघि सार्वजनिक ट्रेलरलाई पनि युट्युबमा उत्साहजनक प्रतिक्रिया मिलेको छ ।

काठमाडौँ / ‘झ्यानाकुटी’ जोडी सौगात मल्ल र बेनिशा हमालले दोस्रो पटक सहकार्य गरेको फिल्म ‘सिटामोल’ जनै पूर्णमाको छेको पारेर साउन २३ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ । जुम्लाको कथा-व्यथामा आधारित रहेको फिल्मको टिजरदेखि गीतले दर्शकमा गहिरो प्रभाव छान्दिसकेको छ । यस्तैमा चार दिनअघि सार्वजनिक ट्रेलरलाई पनि युट्युबमा उत्साहजनक प्रतिक्रिया मिलेको छ ।

काठमाडौँ / ‘झ्यानाकुटी’ जोडी सौगात मल्ल र बेनिशा हमालले दोस्रो पटक सहकार्य गरेको फिल्म ‘सिटामोल’ जनै पूर्णमाको छेको पारेर साउन २३ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ । जुम्लाको कथा-व्यथामा आधारित रहेको फिल्मको टिजरदेखि गीतले दर्शकमा गहिरो प्रभाव छान्दिसकेको छ । यस्तैमा चार दिनअघि सार्वजनिक ट्रेलरलाई पनि युट्युबमा उत्साहजनक प्रतिक्रिया मिलेको छ ।

प्रतिबन्धित कुवेतमा ६० हजार बढी नेपाली महिला घरेलु श्रमिक

काठमाडौँ / नेपाल सरकारले घरेलु श्रमिकका रूपमा कुवेत जान प्रतिबन्ध लगाएको छ, तर यो प्रतिबन्ध कालजमा मात्र सीमित देखिन्छ । हाल करिब ६० हजारभन्दा बढी नेपाली महिला कुवेतमा घरेलु श्रमिकका रूपमा काम गर्दै आएका छन् । तीमध्ये अधिकांश अवैध रूपमा गएका हुन् । ‘भिजिट भिसा’ आवरणमा नयाँदिल्ली र दुबईको बाटो प्रयोग गरी एजेन्टले दैनिक सयौं महिलालाई कुवेत पुर्‍याइरहेका छन् । यसरी अवैध जाने श्रमिकलाई राज्यले चिन्दैन । कुवेतमा अलपत्र परे वा समस्यामा परेका बेलाामा पनि राज्यको उपस्थिति देखिँदैन । कुवेत पुगेको केही समयभित्रै नेपाल फर्काउन उनीहरूको हारगुहार सुनिन्छ । तर, राज्य भने विनाकागजात तथा श्रम स्वीकृति नलिई गएको भन्दै उद्धारबाट पन्छिने गरेको छ । त्यसरी उद्धारको माग गर्दै उनीहरूका श्रीमान तथा घरपरिवारबाट वैदेशिक रोजगार विभाग तथा विभिन्न संघसंस्थामा पुग्ने गरेका छन् ।

कसरी पुग्छन् नेपाली महिला कुवेत ? यो अवैध यात्राको सञ्जाल नेपालबाटै सुरु हुन्छ । वैदेशिक रोजगार उद्धार नेपालका अध्यक्ष इन्द्रलाल गोल्लेका अनुसार नेपालका एजेन्टले महिलालाई दुबई घुम्न जाने बहानामा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट भिजिट भिसामा पठाउँछन् । विमानस्थलमा ‘सेटिड’ मिलाइएको छुट्टर र उनीहरूलाई ५ सयदेखि १ हजार अमेरिकी डलर

सम्म गोर्जीमा हालिएको हुन्छ, जुन दुबई पुगेपछि ति त्यहाँको एजेन्टले फिर्ता लिन्छ । ‘विमानस्थलमा फाटोको चप्पल र सामान्य लुगामा आउनेलाई पनि सेटिडका आधारमा जान दिइन्छ,’ गोलेले भने, ‘दुबई पुगेपछि त्यहाँबाट फेरि भिजिट भिसामा कुवेत पठाइन्छ ।’

कुवेत पुगेपछि त्यहाँका एजेन्टको कार्यालयमा महिलालाई भेडाबाख्रा जस्तै थुपार्इन्छ र उनीहरूको उमेर र सुन्दरता हेरेर ३ लाखदेखि साढे ३ लाख नेपाली रुपैयाँ (६०० देखि ७०० कुवेती दिनार) मा दुई वर्षका लागि ‘बेचिन्छ’ । नेपालको एयरपोर्टमा के के भन्ने हो भनेर सबै सिकाइन्छ । दलालले उता एयरपोर्टमा सबै सेटिड मिलाइ सकेका हुन्छन् । सोही आधारमा भिजिट भिसामा जान आवश्यक ५ सय डलरसमेत त्यही दलालले गोर्जीमा राखिदिन्छन् ।

नरकीय जीवन र बन्धकको अवस्था एकपटक कुवेती मालिकको घरमा पुगेपछि नेपाली महिला श्रमिकको जीवन बन्धक जस्तै बन्छ । धेरैजसो महिलाले शारीरिक तथा मानसिक हिंसा, कुटपिट, यौन दुर्व्यवहार, पर्याप्त खाना नपाउने र २४ घण्टामा १८ देखि २२ घण्टासम्म काम गर्नुपर्ने जस्ता समस्या भोग्ने गरेका छन् । ‘सबैभन्दा ठूलो समस्या भनेको घरमै बन्धक बनाइनु हो । उनीहरूलाई कोठामा थुने राखिन्छ र आवश्यक परेका बेलामात्र काममा लगाइन्छ,’ गोलेले भने । केही प्रतिनिधि पात्र नुवाकोटीकी गंगा सांकेतिक

नाम) एक वर्ष अगाडि कुवेत पुगिन् । घरेलु कामका लागि नेपाली एजेन्ट कमल हिमालले उनलाई कुवेतस्थित नेपाली एजेन्ट गीता थापाकहाँ पुर्‍याए । भिजिट भिसामार्फत गएकी उनी ३/४ महिना अगाडि घर परिवारको सम्पर्कबाट बाहिर गइन् । बन्धक बनाएर कुटपिट गर्ने गरेको भन्दै उनले आफ्नो उद्धार गरिदिन भन्दै घरपरिवारमा गुहार मागिन् । त्यसपछि उनका दाजु तीर्थमान तामाङले उद्धार गरिदिन अनुरोध गर्दै वैदेशिक रोजगार उद्धार नेपालमा निवेदन दिएका छन् । उक्त निवेदनमाथिको कारबाही अघि बढेको उद्धार नेपालका अध्यक्ष गोलेले जानकारी दिए ।

म्याग्दीकी लक्ष्मी (सांकेतिक नाम) ५ महिना अगाडि कुवेत गएकी थिइन् । भिजिट भिसामार्फत कुवेत पुगेकी लक्ष्मीले उद्धारका लागि निवेदन दिएकी छिन् । पोखराका राम विकमार्फत कुवेत पुगेकी उनलाई कुवेती एजेन्ट गीता विकले काम लगाइदिने भनेकी थिइन् । कुवेत पुगेपछि कामजवरो आउने, खाना नरुच्ने भएकाले काम गर्न नसक्ने बताउँदै उनी काममा जान छाडिन् । तर, उनलाई अफिसमा लैजाने, फर्काउने गर्ने गरिएको थियो ।

उनको नाक मुखबाट रगत आउने गरे पनि उपचारको व्यवस्था नगरिएपछि उनले उद्धारको माग गरेकी थिइन् । सोही अनुसार उनका ससुरा वलीप्रसाद कामिले उद्धारका लागि निवेदन दिएका थिए । गोरखाकी सुनिता (सांकेतिक

नाम) पनि भिजिट भिसामार्फत कुवेत पुगिन् । कुवेत गएपछि उनी विरामी परिन् । विरामी भई काम गर्न नसक्ने हुनुका साथै घरमा उनका श्रीमान समेत विरामी थिए । जसले गर्दा उनले उद्धार गरिदिन अनुरोध गरेकी थिइन् । गंगा, लक्ष्मी, सुनिता जस्ता सयौंले नेपाली घरेलु श्रमिकले कुवेतबाट उद्धारका लागि अपिल गर्दै आएका छन् । उद्धार नेपालमा त्यसरी ४ सयभन्दा बढी पीडितको निवेदन फाइल रहेको अध्यक्ष गोलेले जानकारी दिए ।

कुवेतका लागिमात्र नभई इराकबाट समेत उद्धारका लागि अनुरोध गर्दै निवेदन दिनेको संख्या उतिकै छ । अध्यक्ष गोलेले नसक्ने काम आफूहरूले गर्दै आएको बताए । गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए) कुवेतका अध्यक्ष रणधन्ज लामा विशेषगरी नयाँ जाने महिलाहरू भाषा, सिप र सांस्कृतिक ज्ञान अभावमा बढी समस्यामा पर्ने गरेको बताउँछन् । समस्यामा परेपछि उनीहरू घरबाट भागेर अवैध बन्न पुग्छन्, जसले गर्दा उनीहरूको अवस्था फुनै जाँटल बन्ने गरेको उनको भनाइ छ ।

उद्धारको जटिल प्रक्रिया : जसले गर्दा उनीहरूलाई दर्शाक गर्न र उद्धार गर्न दूतावासलाई कठिनाइ हुन्छ । यद्यपि, दूतावासले विभिन्न निकाससँग समन्वय गरेर उद्धार प्रयास गर्दै आएको छ । (स्रोतः अनलाइनखबर)

एमाले स्थिरताको पक्षमा छः नेता थपलिया

बागमतीको विषय कांग्रेसको आन्तरिक समस्या, चाहिए 'रेस्क्यू' गर्छौं

संज्ञाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / नेकपा एमाले बागमती प्रदेश संसदीय दलका नेता जगन्नाथ थपलियाले आफूहरू स्थिरताको पक्षमा रहेको बताएका छन् ।

बागमती प्रदेशको अहिले विषय नेपाली कांग्रेसको आन्तरिक कलहबाट सिर्जित समस्या भएको उनको भनाइ छ । एमालेको सहयोग चाहिए 'रेस्क्यू' गर्न तयार रहेको समेत उनले बताए । 'हामीले त यो विषय मिडियाबाट सुनेर थाहा पाएका हौं । पहिला त हामी आफैँ अचम्भित भयौं । सरकार यति चाँडो-चाँडो अस्थिरतामा जानु हुँदैन', नेता थपलियाले भने, 'हाम्रो दलको धारणा लिनुहुन्छ भने हामीले गरेको सम्झौता बमोजिम सरकार सञ्चालन हुनुपर्छ भन्ने मान्यता हो । तर, अहिलेको विषय नेपाली कांग्रेसको आन्तरिक समस्याबाट सिर्जित विषय हो । नेकपा एमालेले सरकार अस्थिर हुने क्रियाकलाप कतैबाट नहोस् भनेर कामना र सहयोग गर्ने हो ।' प्रदेशमा अर्को मुख्यमन्त्रीको नेतृत्व भएपनि एमालेले अवरोध नगर्नेसमेत उनले बताए ।

प्रदेशतर्फ नवीन रायमाभी र संघीयतर्फ राम थोकर अध्यक्ष चयन

संज्ञाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) मकवानपुरको निर्वाचन क्षेत्र नं २ र प्रदेश सभा २(क) को क्षेत्रीय अधिवेशन थाहाको शंकर होटलमा सम्पन्न भएको छ ।

अधिवेशनको अध्यक्षता क्षेत्रीय अध्यक्ष रामबहादुर घलेले गरेका थिए भने कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि पूर्वाधार विकास समितिका सभापति एवम् राप्रपाका सांसद् दीपकबहादुर सिंह थिए । प्रमुख अतिथि सिंहले २०४६ साल पछिका सबै काण्डहरूको निष्पक्ष छानबिन गरी दोषीलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउनुपर्नेमा जोड दिए । उनले देशमा सुशासन र संविधान संशोधन गर्ने भन्दै एमाले-कांग्रेस मिलेको भएपनि प्रधानमन्त्री ओलीको संसदमा सम्बोधनपछि भ्रष्टाचारको पहिरो भन्ने बढेको आरोप लगाए । 'अहिले त 'भिजिट भिसा' मा युवाहरू नै बेचिन थालेको अवस्थामा मुलुक गइरहेको छ', उनले बताए ।

सिंहले राप्रपाले संसदीय छानबिनको माग गर्दै दुई महिना सदन अवरुद्ध गरिसकेको जनाउँदै अहिले अन्तर्राष्ट्रिय दबावपछि मात्र संवादमा बस्ने संकेत देखिएको बताएका छन् । देशको विकास र

महिना गर्ने नेतृत्वमा बाँकी भएको न महिनाका लागि कसलाई नेता छान्ने भन्ने विषयसँग सरोकार नभएको उनले उल्लेख गरे तर, सर सल्लाहमा सरकार सञ्चालन हुनुपर्ने उनको भनाइ छ । सदनबाट पास भएको बजेट भदौ मातावादेखि कार्यान्वयनमा जानुपर्नेमा समेत उनले जोड दिए । बजेट कार्यान्वयनको समयमा कर्मचारीहरूमा पनि मानसिक रूपमा काम गर्ने वातावरण बनाउनुपर्ने उनले बताए । आफूहरूले

यो विषय चाँडो टुङ्ग्याउन पनि अनुरोध गरेको नेता थपलियाले बताएका छन् ।

नेता थपलियाले बजेटमा व्यवहारिक रूपमा धेरै समस्या आएकोसमेत बताए । तर, त्यसलाई कार्यान्वयनको क्रममा मिलाउने सहमति भएको समेत उनले उल्लेख गरे । कांग्रेसले संसदीय दलको नेता टुंगो नलगाउँदासम्म बहादुरसिंह लामाले नै सरकार सञ्चालन गर्ने उनले बताए । यद्यपि महत्वपूर्ण

निर्णयहरू गर्ने नभिले उनको धारणा थियो ।

लोकतान्त्रिक अभ्यास अनुसार पनि सांसदहरूले आफूले मन पराएको नेता छान्न पाउनुपर्ने उनको बुझाइ छ । कांग्रेसले आफ्नो संसदीय दलमा यो विषय टुङ्ग्याएर सरकार सञ्चालन गठबन्धनको स्थिरता चल्ने वातावरण बनाउनुपर्ने उनले बताए ।

केन्द्रदेखि नेपाली कांग्रेस एमालेबीच सत्ता साझेदारीमा भएको

रोट्र्याक्ट क्लब अफ मकवानपुरमा अमित पदस्थापित

संज्ञाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / रोट्र्याक्ट क्लब अफ मकवानपुरको अध्यक्षमा अमित कुमार सिंह पदस्थापित भएका छन् । शनिबार एक समारोहबीच अमित अध्यक्षमा पदस्थापित भएका हुन् ।

निवर्तमान अध्यक्ष सुजना लामिछानेको अध्यक्षता तथा हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको प्रमुख मीनाकुमारी लामाको प्रमुख अतिथ्यमा पदस्थापन कार्यक्रम भएको हो ।

कार्यक्रममा रोट्र्याक्ट क्लब अफ मकवानपुरको अभिभावक

संस्था रोटरी क्लब अफ मकवानपुरका अध्यक्ष विजयकुमार श्रेष्ठ र रोट्र्याक्ट क्लब अफ मकवानपुरका संस्थापक अध्यक्ष गणेशदत्त अधिकारीको आतिथ्य थियो । क्लबको उपाध्यक्षमा सुजन राई, सचिवमा जमुना थापा, कोषाध्यक्षमा रचना कार्की चयन भएका छन् ।

युवाको व्यक्तित्व, नेतृत्व विकासमा सहयोगी संस्थाको रूपमा रोट्र्याक्ट क्लबको नेतृत्वको अवसर आफूना लागि महत्वपूर्ण रहने नवनिर्वाचित अध्यक्ष अमितको भनाइ छ ।

भवन निर्माणको ज्याला दररेट पेश गर्ने कोटेशन आह्वान सम्बन्धि सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०४/१२

यस निर्माण व्यवसायी संघ मकवानपुरको स्थापितमा रहेको जि.म.हे.उ.म.न.पा. वडा नं.-४ स्थित कि.नं. ३३४८ र ३२४९ को जग्गामा बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण गर्ने निर्णय भए अनुसार उक्त भवन निर्माण कार्य निर्माण सामग्रीहरू (छुट्ट, सिमेन्ट, डस्ट, गिट्टी, बालुवा, ब्याल, ढोका, शटर रेलिङ) बाहेक सम्पूर्ण सिमेन्ट सम्बन्धी कार्यहरू ज्याला दररेटमा गराउनुपर्ने भएको हुँदा उक्त ५ तल्लाको बहुउद्देश्यीय भवन तथा रुफट समेत के कति दररेटमा गर्न सकिन्छ सो को ज्याला दररेट पेश गर्नको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सर्तहस्त

१. दरभाउपत्र फारम यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले १५ औं दिन कार्यालय समयभित्र निर्माण व्यवसायी संघ मकवानपुरको कार्यालयबाट खरिद गरी १६ औं दिन १२:०० बजे भित्र दर्ता गरी सक्नुपर्ने छ ।
२. दरभाउपत्र खरिद गर्नको लागि यस संघको नविल बैंक हेटौंडा शाखामा रहेको चलती खाता नं. ०२३०१०१७५०१९८० मा रु १,००० (एक हजार मात्र पछि फिर्ता नहुने) जम्मा गरेको सक्कल भौचर सहित निवेदन पेश गर्नुपर्ने छ ।
३. दरभाउपत्र दाता फर्म वा कम्पनी भए नविकरण भएको इजाजत पत्र, पान दर्ता प्रमाण पत्र, २०८०/०८१ कर चुक्ता प्रमाण पत्र तथा व्यक्तीबाट भए नागरिकताको प्रतिलिपिसहित दरभाउपत्र खरिद गर्न सकिने छ ।
४. म्याद नाघी प्राप्त भएको वा रित नपुगेको दरभाउपत्र उपर कुनै कारवाही हुने छैन ।
५. दरभाउपत्र पूर्णरूपमा स्विकृत गर्ने वा अस्विकृत गर्ने अधिकार यस संघमा निहित रहने छ ।
६. दररेट पेश गर्दा प्रत्येक तल्लाको छुट्टा छुट्टै छत नापि गरेर (साइड बाहेक) भुक्तानी पाउने गरी प्रत्येक तल्लाको छुट्टा-छुट्टै दररेट पेश गर्नु पर्ने छ ।
७. यस बहुउद्देश्यीय भवनमा लिफ्ट समेत रहने र नक्सा अनुसार शेयर वाल समेत रहने हुनाँ नक्सा, निर्माण स्थल र स्पेसिफिकेशन हेरी बुझी अध्ययन गरेर मात्र दररेट पेश गर्नु पर्ने छ ।
८. भवन निर्माणको लागि आवश्यक सम्पूर्ण निर्माण सामग्रीहरू यस संघले खरिद गरी दिने तर मिक्चर, भाइब्रेटर, लिफ्ट, कम्प्याक्टर मंकी जपपर, वुट, हेल्मेट, सेटी सामानहरू, क्युब वावसा भोल्ड, अरु आवश्यक औजारहरू सम्पूर्ण निर्माण कर्ताले आफैँ व्यवस्था गर्नु पर्ने छ ।
९. कार्य अवधिभित्र निर्माण कार्य गर्दा साइड इन्चार्ज, सुपरभाइजर,कामदारहरू सम्पूर्णको तेश्रो पक्ष बिमा गरे पश्चात सम्झौता गरिने छ ।
१०. यस सूचनामा प्रकाशित भएका कुराहरू यसै अनुसार र अन्य कुनै प्रावधान भए प्रचलित कानुन अनुसार हुनेछ ।

निर्माण व्यवसायी संघ मकवानपुर

हेटौंडा-४

कार्यालय फोन नं. : ०५७-५२०८१६, मोबाईल नं.: ९८५५०१५८१६

ईमेल: caofmakwanpur@gmail.com

अख्तियार प्रमुख राईविरुद्ध अख्तियारमै उजुरी दर्ता

राईमाथि महाअभियोग लगाउन कांग्रेस सांसद् पन्तको माग

संज्ञाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रमुख आयुक्त प्रेमकुमार राईविरुद्ध अख्तियारमै उजुरी दर्ता भएको छ ।

युवराज सफलले अख्तियार प्रमुख राईमाथि छानबिनको माग गर्दै आइतबार उजुरी दर्ता गराएका हुन् । सफलले अख्तियार प्रमुख प्रेमकुमार राई वाइडबडी जहाज घोटाला, नेपाल आयल निगम जग्गा घोटाला, नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरणलगायतमा मुद्धिएको भन्दै आवश्यक छानबिन गर्न माग गरेका हुन् ।

विशेष अदालतले केही दिनअघि अख्तियारले दायर गरेको वाइडबडी जहाज खरिद प्रकरणको फैसलाको पूर्णपाठ सार्वजनिक गर्दै अख्तियार प्रमुख राईकै भूमिकामाथि प्रश्न उठाएको थियो । अख्तियारले 'चयनमुखी अभियोजन' गरेको भन्दै अदालतले राईमाथि प्रश्न उठाएको हो ।

अख्तियारले २०८० साल चैत २२ गते एक अर्ब ४७ करोड १० लाख ८५ हजार ८४२ रुपैयाँ बिगो माग दाबीसहित विशेष अदालतमा मुद्धा दायर गरेको थियो ।

२०७३ साल वैशाख २ गते तत्कालीन सचिव प्रेमकुमार राईको अध्यक्षतामा निगमनको सञ्चालक समिति बैठक बसेको थियो । त्यस बैठकले निगमका लागि दुई वटा वाइडबडी जहाज खरिद गर्न उपसमिति गठन गर्ने निर्णय गरेको थियो । तर, अख्तियारले दायर गरेको आरोपपत्रमा भने त्यस निर्णयबारे कुनै विवाद नगरेको अदालतको टिप्पणी छ ।

मन्त्री थापाद्वारा अस्पतालमा निरीक्षण

संज्ञाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ११ साउन / बागमती प्रदेशका स्वास्थ्य मन्त्री किरण थापा र बागमती प्रदेशसभा सदस्य एकाला श्रेष्ठले मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, हेटौंडा अस्पतालको सेवा तथा भवनको निरीक्षण गरेका छन् ।

चिकित्सा शिक्षा आयोगको अनुगमनको पूर्वसन्ध्यामा निरीक्षण भ्रमणले प्रतिष्ठानको आगामी योजनाका विषयमा थप छलफल भएको थियो । निरीक्षणका क्रममा मन्त्री थापाले प्रतिष्ठानले सञ्चालनमा ल्याएको बीएस्सी नर्सिङ, बिपिएच, बिएमएलटी, बी फर्मा कार्यक्रमहरूको प्रशंसा गर्दै एमबीबीएसको

विशेष अदालतको टिप्पणीले राईमाथि राजीनामाको दबाव बढिरहेका बेला अख्तियारमै मुद्धा दर्ता भएको हो । राईमाथि महाअभियोग लगाउन कांग्रेस सांसद् पन्तको माग छ । नेपाली कांग्रेसको सांसद् कमला पन्तले मुलुकको मुख्य समस्या सुशासनको अभाव भएको उल्लेख गर्दै भ्रष्टाचार र अनियमितता मौलाउँदै गएको टिप्पणी गरेकी छन् ।

राष्ट्रिय सभाको आइतबारको बैठकमा बोल्दै सांसद् पन्तले यस्तो टिप्पणी गरेकी हुन् । राज्यका प्रमुख अंगहरूप्रति जनविश्वास लगातार घटिरहेको भन्दै उनले चिन्ता व्यक्त गरिन् । सांसद् पन्तले राजनीतिक दलहरू बीचको पारस्परिक अविश्वास र सेवा प्रदायक तथा सेवामाहीबीच समेत विश्वासको संकट बढिरहेको उल्लेख गर्दै यसप्रति सरकार गम्भीर बन्न जरुरी रहेको बताइन् । उनले सामान्य काम सम्पन्न गर्नको लागि समेत कर्मचारीहरूले टेबुलमुनिबाट कारोबार गर्ने गरेको समेत आरोप लगाइन् ।

'अहिले हाम्रो देशको प्रमुख समस्या सुशासन हो । यसले सदाचरितको संस्कृतिलाई माई गयो

र, भ्रष्टाचार तथा अनियमिततालाई प्रोत्साहन गर्दै गएको छ । त्यसैले अहिलेको समस्याप्रति म केही ध्यानकाकर्षण गराउन चाहन्छु । राज्यका प्रमुख अंगहरूप्रतिको विश्वासनीयता दिनप्रतिदिन खस्दै गएको छ', उनले भनिन् । 'एउटा पार्टीले अर्को पार्टीप्रति र एउटा व्यक्तिले अर्को व्यक्तिको संस्थागत विश्वासनीयता पनि घट्दै गएको छ । सेवा प्रदायक र सेवामाहीको बीचमा पनि विश्वासनीयता छैन । अविश्वास बढेको छ । सेवामाहीले सेवा सहज ढंगले प्राप्त गरेको अवस्था छैन र, टेबुलमुनिबाट कारोबार हुन्छ र भन्ने पनि सुन्नुमा आएको छ', यो एउटा गम्भीर समस्या हो ।'

सांसद् पन्तले घुस प्रकरणमा जोडिएका मन्त्रीहरू समेत खुलेआम हिँडिरहेको भन्दै मन्त्रिपरिषद्ले बोल्ने कि नबोल्ने भन्दै प्रश्न गरिन् । उनले दुईवटा वाइडबडी विमान खरिद प्रकरणमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले निर्णय कुरियामा सलरन आफ्ना प्रमुख आयुक्त राईमाथि अभियोजन नगरेकोमा विशेष अदालतले प्रश्न उठाएपछि उनीमाथि महाअभियोग लगाउनसमेत माग गरिन् ।

पूर्वतयारीमा लाग्न अप्ठ्यारो गरे । हाल सञ्चालनमा रहेको बीएस्सी नर्सिङ कार्यक्रमको सिट संख्या २० बाट बढाएर ४० प्याउउन तयारीमा प्रतिष्ठानले तयारी गरेको छ ।

प्रतिष्ठानका उपकुलपति डा. प्रदिप ज्ञवाली, शिक्षाध्यक्ष डा. दिनेश कुमार लम्साल, रजिस्ट्रार भीमसागर गुरागाई, निर्देशक डा. रामचन्द्र सापकोटा, अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका सदस्य उत्सव चौलागाई, लक्ष्मी पौडेललगायत चिकित्सक एवम् अन्य

कर्मचारीहरूको सहभागिता थियो । स्वास्थ्य मन्त्री थापाले चिकित्सा शिक्षा आयोगको मापदण्ड अनुसार सबै पूर्वाधार र शैक्षिक तयारीलाई पूर्णता दिने भन्दै प्रदेश सरकार पूर्ण प्रतिक्रिया दिने बताए । प्रतिष्ठानको तर्फबाट उपकुलपति डा. ज्ञवालीले प्रतिष्ठानलाई एमबीबीएस कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आधार निर्माण भइसकेको बताउँदै अब चिकित्सा शिक्षा आयोगको स्वीकृतीको पर्खाइ मात्र रहेको उल्लेख गरेका छन् ।

“मकवानपुरको शिक्षामा शान, गुणास्तरीय शिक्षा, मुठनदेवी मावि को पहिचान”

भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो !

शैक्षिक गुणस्तरमा सामुदायिक विद्यालय तर्फ मकवानपुर जिल्लामै उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्न सफल यस भुटनदेवी मा. वि. हेटौंडा-४ मा शैक्षिक सत्र २०८२ का लागि विज्ञान, व्यवस्थापन र ३ वर्षे डिप्लोमा सिभिल इन्जिनियरिङमा धमाधम भर्ना खुल्यो ।

हावा विशेषताहरू:

- १) अत्याधुनिक Computer lab, Science lab/Civil Engineering ल्याबको व्यवस्था भएको ।
- २) Multimedia तथा Interactive Board को प्रयोग गरी कक्षा संचालन गरिने ।
- ३) उपयुक्त भौतिक पूर्वाधार सहितको प्रविधिभैत्री कक्षाकोठा तथा पर्याप्त खेल मैदान भएको ।
- ४) सुन्दर, शान्त एवम् रमणीय वातावरणमा अध्यापन गराइने ।
- ५) दक्ष एवम् अनुभवी शिक्षक/प्रशिक्षकहरूद्वारा अध्यापन गराइने ।
- ६) गरिब तथा जेहेन्द्रा विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था भएको

हावा छात्रवृत्ति कार्यक्रम :

SEE परीक्षा

- 3.61 वा सो भन्दा माथि GPA प्राप्त गर्ने विद्यार्थीलाई भर्ना र मासिक शुल्कमा पूर्ण छुट ।
- GPA-3.21 देखि 3.6 सम्मा प्राप्त गर्ने विद्यार्थीलाई मासिक शुल्कमा पूर्ण छुट
- GPA-2.81 देखि 3.2 सम्म प्राप्त गर्ने विद्यार्थीलाई भर्ना र मासिक शुल्कमा ५०% छुट
- GPA-2.41 देखि 2.8 सम्म प्राप्त गर्ने विद्यार्थीलाई मासिक शुल्कमा ५०% छुट
- GPA-1.6 देखि 2.4 सम्म प्राप्त गर्ने विद्यार्थीलाई मासिक शुल्कमा २५% छुट
- भर्ना फारम धमाधम वितरण भइरहेकोले तुरुन्त सम्पर्क गर्नु होना ।

थप जानकारीको लागि:

श्री भुटनदेवी माध्यमिक विद्यालय (प्राविधिक शिक्षालय)

हेटौंडा-४, मकवानपुर

सम्पर्क नं.: ९८४५४९८०५, ९८४५२८६८३०, ९८५५०७६०७